

Notitie van behandeling zienswijzen

Aanleiding

Op 6 november 2007 ontvingen wij een aanvraag om reguliere bouwvergunning van de O.G. Heldringstichting voor het bouwen van een Forensisch Psychiatrisch Centrum op het perceel aan de Wageningsestraat 104 te Zetten.

Planologische situatie

Het perceel aan de Wageningsestraat 104 te Zetten ligt in het plangebied van het bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen'. De gronden waarop het bouwvoornemen van de O.G. Heldringstichting is geprojecteerd, hebben de bestemming 'bijzondere doeleinden'.

Het bouwvoornemen past deels niet binnen het geldende bestemmingsplan, omdat de maximaal toegestane bouwhoogte van 10 meter wordt overschreden. De geplande bouwhoogte bedraagt maximaal 11 meter. Het betreft hier de 'school' en het kantoorgedeelte.

Vrijstellingsmogelijkheden

Op grond van artikel 33 sub a van het bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen' kan met toepassing van een vrijstelling op grond van artikel 15 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening voor de overschrijding van de maximaal toegestane bouwhoogte de gevraagde bouwvergunning verleend worden.

Afwegingen

De eerste ruimtelijke afweging ten aanzien van de maximaal toegestane hoogte van de bebouwing ter plaatse heeft reeds plaatsgevonden bij het vaststellen van het bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen'. In dat bestemmingsplan is immers een binnenplanse vrijstellingsmogelijkheid opgenomen om de maximaal toegestane bouwhoogte van 10 meter met maximaal 10% te overschrijden.

De tweede, thans aan de orde zijnde ruimtelijke afweging is of er van deze vrijstellingsbevoegdheid gebruik wordt gemaakt. De overschrijding van de maximaal toegestane bouwhoogte met één meter is gezien de omvang van totale terrein van OG Heldringstichting en de situering van het Forensisch Psychiatrisch Centrum op dit terrein ruimtelijk aanvaardbaar.

Bovendien zal aan de vrijstelling de voorwaarde gekoppeld worden dat het Forensisch Psychiatrisch Centrum door middel van beplanting landschappelijk ingepast moet worden.

Zienswijzenprocedure

Vanaf 24 april 2008 heeft het voornemen om de vrijstelling op grond van artikel 15 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening te verlenen gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegen.

Vanaf 7 augustus 2008 heeft het voornemen om de vrijstelling op grond van artikel 15 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening te verlenen wederom gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegen, omdat verzuimd is een ontwerpbesluit ter inzage te leggen.

Zienswijze VVLZ

Op 3 juni 2008 (ontvangen 4 juni 2008) heeft mevrouw mr. E.H.M. Harbers van CMS Derks Star Busmann advocaten te Arnhem, namens de Vereniging Veilige Leefomgeving Zetten (VVLZ), schriftelijk een zienswijze kenbaar gemaakt. Deze zienswijze komt op het volgende neer:

1. De VVLZ heeft tot doel het verbeteren van de veiligheid en de kwaliteit van de leefomgeving en het instandhouden dan wel verbeteren van de leefbaarheid in het werkgebied van de verenging, zijnde Zetten en omgeving, met name de maatschappelijke veiligheid in verband met de aanwezigheid van de O.G. Heldringstichting in de voorgenomen bouw van een inrichting voor verpleging van terbeschikkinggestelden (Tbs) en jongeren met een maatregel van plaatsing in een inrichting voor jeugdigen (Pij-maatregel) in Zetten. De VVLZ is belanghebbende bij dit bouwplan.
2. In de publicatie van het voornemen tot verlening van vrijstelling ex artikel 15 WRO is niet aangegeven waarvoor de vrijstelling nodig zou moeten zijn. In een toelichting in het gemeentenieuws is medegedeeld dat het bouwvoornemen zou passen binnen het geldende bestemmingsplan met uitzondering van de hoogte van het schoolgebouw. In de publicatie is neergelegd dat alleen daarvoor een binnenplanse vrijstelling nodig is.
3. In de publicatie is aangegeven dat gelegenheid is gegeven om zienswijzen in te dienen tegen, niet alleen de hoogte van het gebouw, maar het gehele bouwvoornemen.
4. De enorme omvang van kliniek gaat de maatschappelijke draagkracht van Zetten verre te boven en is in strijd met de landelijke normen gericht op spreiding van capaciteit aan Tbs-plaatsen. Er is in Zetten geen politiepost aanwezig. Dit klemmt temeer nu, gelet op het aantal verlobbewegingen, verwacht mag worden dat het aantal incidenten zal toenemen. Niet is gebleken dat er maatregelen zijn getroffen om de veiligheid van de bewoners van Zetten te garanderen. Voorts is de bouw van de Tbs-kliniek in strijd met de uitgangspunten van de nieuwe Wet op de Jeugdzorg. Hierin is vastgelegd civiel- en strafrechtelijk geplaatste jongeren te scheiden. De bestaande OGH valt sinds 1 januari 2008 onder het Ministerie van VWS. Het niet logisch de nieuw te realiseren Tbs-kliniek, die valt onder het Ministerie van Justitie, te presenteren als een logische uitbreiding. Het betreft een geheel nieuwe instelling die in tegenstelling tot de bestaande OGH, een penitentiair karakter heeft.
5. Een dergelijke instelling dient ruimtelijk anders te worden beoordeeld. Er dient normaliter een locatieonderzoek plaats te vinden. Op basis van objectieve normen kan dan een keuze worden gemaakt. Een keuze waarbij bevolking vroegtijdig is betrokken. Het is in strijd met de zorgvuldigheid en de rechtszekerheid dat het college thans stelt dat een Tbs-kliniek past binnen de geldende bestemming nu diverse raadsleden hebben aangegeven bij de vaststelling van het bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen' nimmer bedoeld te hebben een Tbs-kliniek planologisch-juridisch mogelijk te maken.
6. De beoogde locatie van de Tbs-kliniek is direct gelegen naast het Hendrik Pierson College. Het gevaar bestaat dat in de omgeving van de Tbs-kliniek een verhoogd risico zal ontstaan op drugshandel, drugsgebruik en geweldsdelicten. Met name uit oogpunt van veiligheid voor een groep in een zeer kwetsbare leeftijd acht de VVLZ het uit ruimtelijk oogpunt onaanvaardbaar dat de realisatie van een Tbs-kliniek naast een bestaande scholengemeenschap mogelijk wordt gemaakt. Bovendien verwacht de school imagoschade. Op voorhand is niet uitgesloten dat PIJ-ers op het HPC naar

- school gaan. De risico's van de nabijheid van een scholengemeenschap bij Tbs kliniek zijn niet of onvoldoende bekend.
7. De enorme omvang van de nieuwe bebouwing zal een ontoelaatbare inbreuk maken op de ter plaatse aanwezige landschappelijke kwaliteiten. Dat moge mede blijken uit de geplande muur van 5 meter hoog welke tijdens de nachtelijke uren permanent zal worden verlicht. Hierdoor wordt lichthinder verwacht voor omwonenden. Niet is gebleken dat hier onderzoek naar gedaan is.
 8. Het bouwplan voorziet in de bouw van 7 units met 24 cellen per unit waarvan 20 voor gedetineerden. Daarmee bedraagt de totale capaciteit 168 cellen c.q. 140 plaatsen, terwijl gesteld is dat 120 plaatsen zullen worden gerealiseerd. Van deze 120 plaatsen heeft het Ministerie van Justitie in een tenderprocedure subsidie toegezegd voor 60 Tbs plaatsen in de periode van 2010 tot 2016. De vraag of en zo ja wanneer en door wie een besluit is genomen over de behandeling van Pij-ers wordt stelselmatig genegeerd. Ook is onduidelijk of Pij-ers en Tbs-ers in één gebouw mogen worden gehuisvest.
 9. Het perceel waarop de bouwwerk is geprojecteerd, heeft de bestemming 'bijzondere doeleinden'. Deze gronden zijn bestemd voor maatschappelijke dienstverlening met bijbehorende bebouwing en (on)bebouwde terreinen alsmede voor aan de maatschappelijke dienstverlening ondergeschikte horeca. Onder maatschappelijke dienstverlening wordt verstaan: "dienstverlening op medisch, sociaal-cultureel, religieus of educatief gebied dan wel op het gebied van openbaar bestuur". Het betreft een limitatieve opsomming.
 10. De Tbs-kliniek kan niet beschouwd worden als maatschappelijke dienstverlening. Het is geen dienstverlening op medisch, sociaal-cultureel, religieus, educatief gebied dan wel op het gebied van openbaar bestuur. Een Tbs-kliniek is in de eerste plaats een gevangenis waar men zich mede richt op resocialisering. Er is sprake van een vrijheidsbeneming. Er is sprake van een gevangenneming. Niet aangegeven op grond van welke onderdelen de Tbs-kliniek als maatschappelijke dienstverlening kan worden beschouwd. Er had een bestemming penitentiaire inrichting of specifieke aanduiding Tbs-kliniek opgenomen moeten worden. Dit is wel gebeurd bij andere Tbs-klinieken. Hiermee wordt de stelling ondersteund dat het bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen' de lading van een Tbs-kliniek niet dekt.
 11. De planwetgever heeft beoogd de huidige OG Heldringstichting positief te bestemmen. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen' is niet in de overweging betrokken dat een Tbs-kliniek onderdeel is van de maatschappelijke dienstverlening. Dit moet wel blijken uit de overweging. De bouwaanvraag is in strijd met het geldende bestemmingsplan.
 12. De ommuring voldoet niet aan de definitie van een gebouw, omdat er geen sprake is van een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. De ommuring is een niet overdekte ruimte. Dit betekent dat de gewone regels voor erfafscheidingen van toepassing zijn. De hoogte mag dan niet meer dan 2 meter bedragen. Voor de muur met een hoogte van 5 meter moet een vrijstelling op grond van artikel 19, eerste lid WRO worden gevolgd.
 13. Volgens de redenering van de gemeente kan een ommuring 10 meter worden gerealiseerd. Het kan niet de bedoeling van de planwetgever zijn een dergelijke erfafscheiding mogelijk te maken zonder nadere ruimtelijke afweging. Hiervoor is geen enkele indicatie in de ontstaansgeschiedenis van het bestemmingsplan of het bestemmingsplan zelf.
 14. Er moet worden aangenomen dat het maximaal toegestane bebouwingspercentage overschreden wordt als de muur onderdeel is van het gebouw.

15. Er wordt ten onrechte gebruik gemaakt van de binnenplanse vrijstelling. De eerste ruimtelijke overweging heeft niet plaatsgevonden tijdens het opstellen van het bestemmingsplan 'Kom Zetten Kom / Hemmen', omdat dit een algemene vrijstellingsbevoegdheid betreft. Het is onjuist om te stellen dat bij het opstellen van het bestemmingsplan al geoordeeld is of het ruimtelijk aanvaardbaar is dat een afwijking van 10% is toegestaan.
16. De overschrijding met 1 meter wordt, gezien de omvang van het totale terrein en de situering van het bouwvoornemen stedenbouwkundig aanvaardbaar geacht. Juist gelet de omvang van het terrein is het voor de VVLZ niet begrijpelijk waarom niet voldaan kan worden aan de bestemmingsplanvoorschriften. Immers niet voor niets is een omvang van 10 meter bepaald en niet standaard 11 meter. Er dient een nadere afweging plaats te vinden. Het betreft een groot terrein en niet duidelijk is waarom geen gebruik kan worden gemaakt van de mogelijkheden binnen het terrein om wel te voldoen aan de bestemmingsplanvoorschriften.
17. Geconstateerd kan worden dat de procedure niet is gevoerd op grond van de procedurevoorschriften als neergelegd is het bestemmingsplan. In artikel 39 van het geldende bestemmingsplan is bepaald op de voorbereiding van een besluit afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing is. Dit betekent dat op grond van artikel 3.11 Awb het ontwerp van het te nemen besluit, met de daarop betrekking hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het ontwerp, ter inzage ligt. Er is geen ontwerpbesluit ter inzage gelegd. Er is slechts mededeling gedaan van het voornemen tot het verlenen van vrijstelling.

Overwegingen naar aanleiding van de zienswijze van de VVLZ

Forensisch Psychiatrisch Centrum

- Het gestelde onder punt 1 t/m 3 nemen wij voor kennisgeving aan.
- Naar aanleiding van het gestelde onder punt 4 t/m 11 wordt opgemerkt dat het bouwvoornemen het bouwen van een Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC) met 124 cellen behelst. Deze cellen zijn verdeeld over 7 units. Naast deze cellen zijn er per unit ook time-outcellen, kantoorruimten en multifunctionele ruimten aanwezig.

Het perceel waarop de het FPC is geprojecteerd, heeft de bestemming 'bijzondere doeleinden'. De gronden aangewezen als 'bijzondere doeleinden' zijn bestemd voor:

1. maatschappelijke dienstverlening, met bijbehorende bebouwing, waaronder dienstwoningen, uitsluitend ter plaatse van de op de plankaart aangegeven aanduiding, en (on)bebouwde terreinen;
2. aan de maatschappelijke dienstverlening ondergeschikte horeca, uitsluitend ter plaatse van de op de plankaart aangegeven aanduiding.

Onder maatschappelijke dienstverlening wordt verstaan: "dienstverlening op medisch, sociaal cultureel, religieus of educatief gebied dan wel op het gebied van openbaar bestuur".

Centraal staat de vraag of het FPC aan te merken is als 'maatschappelijke dienstverlening'. Wij zijn van mening dat het FPC aan te merken als maatschappelijke dienstverlening als bedoeld in het bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen'.

In het FPC worden 124 tbs- en pij- plaatsen gecreëerd. Een pij-maatregel is een maatregel die alleen in het Jeugdstrafrecht (in Nederland) wordt gebruikt. Pij staat voor Plaatsing In een Inrichting voor Jeugdigen. De rechter kan deze maatregel alleen gebruiken bij jeugdigen (16-23 jaar) die een delict hebben gepleegd waarop voorlopige hechtenis staat (art 67 Strafverordening). De maximale straf in het Jeugdstrafrecht is 2 jaar jeugddetentie en een maximaal verlengbare Pij-maatregel van 6 jaar. Wanneer een jeugdige jeugddetentie krijgt (ook wel jeugdgevangenisstraf genoemd) zit hij/zij in een groep voor gedetineerden, en als hij/zij daarbij een Pij-maatregel heeft gekregen gaan zij na de straf naar een behandelgroep in de jeugdgevangenis of naar een behandelkliniek. In de behandelgroep wordt hij of zij geobserveerd / behandeld door de groepsleiding aan de hand van een behandelplan opgesteld door een gedragsdeskundige of psychiater. Hoewel in het spraakgebruik de pij-maatregel vaak jeugd-tbs genoemd wordt, zijn beide maatregelen niet volledig vergelijkbaar. De praktijk laat zien dat jongeren ook voor lichtere vergrijpen een pij-maatregel opgelegd krijgen. De pij-maatregel kan ook worden opgelegd wanneer sprake is van de noodzaak van heropvoeding.

Tbs betekent ter beschikkingstelling. Tbs is een behandelmaatregel die de rechter oplegt aan mensen die zware delicten hebben gepleegd en lijden aan een psychiatrische ziekte of stoornis. Deze stoornis beïnvloedt in meer of mindere mate hun gedrag. Voor het opleggen een Tbs-maatregel is de noodzaak van heropvoeding niet voldoende. De aanwezigheid van een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van de geestesvermogens is een vereiste. Tbs-gestelden met bevel tot verpleging worden behandeld in een beveiligde gesloten inrichting, zodat zij gedurende hun behandeling zo een min mogelijk gevaar zijn voor anderen. De behandeling is gericht op terugkeer van de patiënt in de samenleving met een zo klein mogelijke kans op herhaling van een (zwaar) delict. Zolang het gevaar voor de maatschappij niet tot een aanvaardbaar niveau daalt, kan de rechter de tbs steeds opnieuw verlengen. Verlof wordt alleen verleend als de tbs-kliniek kan aantonen dat het recidivegevaar zo ver is teruggebracht dat het verantwoord is om op verlof te gaan.

Een Pij-maatregel kan worden opgelegd wanneer sprake is van de noodzaak van heropvoeding. In de behandelgroep wordt de jeugdige geobserveerd / behandeld door de groepsleiding aan de hand van een behandelplan opgesteld door een gedragsdeskundige of psychiater. De behandeling van een persoon waaraan een pij-maatregel is opgelegd, is een combinatie van opvoedkundige en geneeskundige elementen. Een pij-instelling sluit derhalve aan bij een dienstverlener op medisch en educatief gebied.

Hetzelfde geldt voor een Tbs-maatregel. Hiervoor is de aanwezigheid van een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van de geestesvermogens een vereiste. In deze omschrijving komt een duidelijk medisch element naar voren. De behandeling duurt voort totdat de persoon zonder gevaar kan terugkeren in de maatschappij. Dit omvat opvoedkundige elementen. Deze omschrijving sluit dan ook goed aan bij een dienstverlener op medisch en educatief gebied.

Op basis van het hiervoor gestelde komen wij tot de conclusie dat zowel een pij-maatregel als een tbs-maatregel aan te merken is als dienstverlening op educatief en medisch gebied. Dit past binnen de reikwijdte van begrip maatschappelijke dienstverlening.

Onder 'medisch' wordt verstaan datgene 'betrekking hebbende op geneeskunde'. Onder educatief wordt verstaan 'opvoedkundig' en 'opvoedend'. Onder dienstverlening wordt verstaan 'hulp die een persoon, instantie of onderneming biedt aan het publiek'.

Dat het FPC niet specifiek bestemd of aangeduid op de plankkaart is doet hier niets aan af.

Verder wordt opgemerkt dat uit de toelichting van het bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen' blijkt dat de OG Heldringstichting positief is bestemd. Het bestaande gebruik van het terrein door de OG Heldringstichting bestaat uit het beheer van een landelijk werkende particuliere justitiële jeugdinrichting die gespecialiseerd is in de behandeling van jongeren tussen 12 en 23 jaar met gedrags- en ontwikkelingsproblemen, gecombineerd met psychiatrische problemen. De capaciteit van de inrichting omvat 10 beveiligde (gesloten) behandelplaatsen in één woonunit en 126 beperkt beveiligde (besloten) behandelplaatsen. De jongeren hebben een civielrechtelijke dan wel strafrechtelijke maatregel opgelegd gekregen via de kinderrechter.

Dit gebruik wordt bevestigd door de statuten van de OG Heldringstichting, waaruit blijkt dat de activiteiten van de Heldringstichting ondermeer bestaan uit:

1. De duurzame verzorging en opvoeding van verwaarloosde, verlaten en haar zorg toevertrouwde jeugdige personen, het uitoefenen van voogdij over deze jeugdige personen en het aanvaarden van opdrachten tot verzorging van ter beschikking van de regering gestelde minderjarigen;
2. Het uitvoeren van tijdelijke maatregelen ten opzichte van minderjarigen;
3. Het verlenen van psychiatrische en orthopedagogische hulp aan jeugdigen personen en/of verpleging van hen;
4. Het oprichten en in stand houden van één of meer scholen voor kinderen met gedragstoornissen.

Vanaf 2008 worden jongeren aan wie een strafrechtelijke maatregel is opgelegd gesplitst van jongeren aan wie een civielrechtelijke maatregel is opgelegd. Deze splitsing is wettelijk opgelegd, omdat jongeren met een civielrechtelijke maatregel onder het ministerie van Jeugd en Gezin gaan vallen en jongeren met een strafrechtelijke maatregel onder het ministerie van Justitie.

Om deze splitsing aan te kunnen brengen in de behandelgroep van jongeren is het FPC aangevraagd, waar de jongeren die een strafrechtelijke (Pij- of Tbs-) maatregel opgelegd hebben gekregen, zullen worden ondergebracht.

Zowel de jongeren in de bestaande gebouwen als het nieuwe gebouw worden behandeld, waarbij men zich richt op het bevorderen van een positieve persoonlijkheidsontwikkeling van de jongeren en het realiseren van een concreet toekomstperspectief (resocialisatie). Dit past binnen de statuten van de OG Heldringstichting.

De bestaande gebouwen van de OG Heldringstichting hebben een meer open karakter dan het FPC dat een gesloten instelling wordt. Het FPC is echter geen gevangenis maar een gesloten psychiatrische inrichting voor jeugdigen. Bovendien is in de huidige instelling ook al een gesloten unit aanwezig.

Gezien het voorstaande zijn wij van mening dat het toekomstig gebruik ten behoeve van het FPC goed aansluit bij het gebruik dat op dit moment op het terrein van de inrichting plaatsvindt en dat positief is bestemd.

Het voorstaande betekent dat een nadere afweging over de aanvaardbaarheid en de locatie van het FPC niet aan de orde kan zijn. Het geldende bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen' maakt het gebruik ten behoeve van het FPC en de locatie van het FPC zondermeer mogelijk.

De vraag of en zo ja wanneer en door wie een besluit is genomen over de behandeling van Pij-ers en de vraag of Pij-ers en Tbs-ers in één gebouw gehuisvest mogen worden is naar onze mening niet ruimtelijk relevant bij de beoordeling van de bouw aanvraag.

Verlichting

- Inzake het gestelde onder punt 7 wordt opgemerkt dat de aanvrager ervoor heeft gekozen om de verlichting op de ommuring zoveel mogelijk naar binnen te richten, zodat de ommuring aan de binnenzijde verlicht wordt. De verlichting op ommuring heeft een geringe lichtspreiding naar de buitenzijde. Dit is noodzakelijk vanuit het oogpunt van de beveiliging.

Doordat de verlichting naar binnen is gericht, wordt lichthinder op de omgeving zoveel mogelijk voorkomen. Eén en ander wordt nader gemotiveerd in de 'verlichtingsberekening F.P.C. De Linge burght te Zetten'. Deze verlichtingsberekening maakt onderdeel uit van de aanvraag om bouwvergunning. In deze verlichtingsberekening is het type lamp met bijbehorende eigenschappen aangegeven. Deze eigenschappen zijn in tabellen en schema's weergegeven.

Gezien het voorstaande achten wij de lichthinder op de omgeving ruimtelijk aanvaardbaar.

Ommuring

- Inzake het gestelde onder punt 12, 13 en 14 wordt opgemerkt dat de ommuring niet gezien kan worden als een erfafscheiding. Er wordt immers geen erf of perceel begrensd. Wij zijn van mening dat de ommuring aangemerkt moet worden als een onverbrekkelijk onderdeel van het hoofdgebouw. De muur is op een aantal plaatsen verbonden met het hoofdgebouw.

Naast deze constructieve samenhang is er duidelijk een functionele samenhang tussen het hoofdgebouw en de ommuring. Het FPC kan niet worden opgericht zonder ommuring. Dat betekent ook, dat het oprichten en in gebruik nemen van het FPC niet mogelijk is, zonder dat eveneens een dergelijke ommuring wordt opgericht. De ommuring heeft in feite geen zelfstandige betekenis maar deze is volledig gekoppeld aan de bouw en het gebruik van het FPC.

Het voorstaande betekent eveneens dat de bouwhoogte van de ommuring, als onverbrekkelijk onderdeel van het hoofdgebouw, maximaal 10 meter mag bedragen.

Het FPC heeft een oppervlakte van 22.616 m² (inclusief ommuring) en de gezamenlijke oppervlakte van de bestaande gebouwen bedraagt 6.554 m². Hiermee komt de totale oppervlakte aan gebouwen op 29.170 m².

Het bouwblok aan de oostzijde van de Wageningsestraat heeft een oppervlakte van 122.756 m². Dit betekent dat het bebouwingspercentage ongeveer 24% bedraagt. Er wordt dus ruimschoots voldaan aan het maximaal toegestane bebouwingspercentage van 40%.

Binnenplanse vrijstelling

- Inzake het gestelde onder punt 15 en 16 wordt opgemerkt dat in artikel 33 van het bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen' de mogelijkheid wordt geboden om vrijstelling te verlenen voor het afwijken van de voorgeschreven goothoogte, hoogte en oppervlakte van gebouwen, percentages en overige maatvoering, eventueel met overschrijding van de bouwgrenzen, mits deze afwijkingen niet meer dan 10% bedragen.

Hiermee wordt in dit geval mogelijk gemaakt om af te wijken van de maximaal toegestane bouwhoogte. Na een ruimtelijke afweging zijn wij tot de conclusie gekomen dat het in dit geval aanvaardbaar is om vrijstelling te verlenen voor het overschrijden van de maximaal toegestane bouwhoogte. Hierbij wordt verwezen naar de afwegingen op pagina 1 van deze 'notitie van behandeling zienswijzen'.

De afweging dat het FPC een ontoelaatbare inbreuk maakt op de ter plaatse aanwezige landschappelijke kwaliteiten is naar onze mening niet aan de orde. Het geldende bestemmingsplan biedt zonder meer de mogelijkheid om het bouwperceel aan de oostzijde van de Wageningsestraat tot 40% te bebouwen. Deze gebouwen mogen zondermeer een bouwhoogte hebben van 10 meter.

Dit betekent dat, na realisatie van het FPC, er binnen het bouwperceel nog een kleine 20.000 m² aan bebouwing met een hoogte van 10 meter is toegestaan.

Om de uitstraling van het gebouw toch zoveel mogelijk te beperken wordt het FPC landschappelijk ingepast. De landschappelijke inpassing wordt als voorwaarde gekoppeld aan de vrijstelling.

Op grond van de mogelijkheden binnen het geldende bestemmingsplan kunnen wij met gebruikmaking van de binnenplanse vrijstellingsbevoegdheid medewerking verlenen aan de realisatie van het FPC. Het zoeken naar alternatieve mogelijkheden, zoals een aangepaste plattegrond, is derhalve niet aan de orde.

Procedure

- Naar aanleiding van het gestelde onder punt 17 wordt opgemerkt dat in artikel 39 van het bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen' is bepaald dat de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geregelde procedure van toepassing is. In artikel 3:11 van de Awb is bepaald dat het bestuursorgaan het ontwerp van het te nemen besluit, met de daarop betrekking hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het ontwerp, ter inzage legt.

Wij hebben verzuimd een ontwerp van te nemen besluit ter inzage te leggen. Wij zijn echter van mening dat belanghebbenden hierdoor niet onevenredig in hun belangen zijn geschaad.

Immers, het voorstel op basis waarvan het college heeft besloten om de vrijstellingsprocedure op te starten heeft bij de stukken ter inzage gelegen. Uit dit voorstel wordt duidelijk waarvoor een vrijstelling noodzakelijk is en dat het college voornemens is de gevraagde binnenplanse vrijstelling te verlenen. Bovendien is er in het Gemeentenieuws een extra toelichting gepubliceerd over de strijdigheid met het geldende bestemmingsplan.

Echter, wij hebben toch vanaf 7 augustus 2008 het ontwerp van het te nemen besluit, met de daarop betrekking hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling van het ontwerp nogmaals, gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd.

Zienswijze van de familie W.H. van Kampen en D.A. van Kampen

Op 3 juni 2008 (ontvangen 3 juni 2008) heeft de familie W.H. van Kampen en D.A. van Kampen, Wageningsestraat 112 te Zetten, schriftelijk hun zienswijze kenbaar gemaakt. Deze zienswijze komt in grote lijnen overeen met de zienswijze van de VVLZ. Daarom wordt verwezen naar de zienswijze van de VVLZ en de overwegingen naar aanleiding van de zienswijze van de VVLZ.

In de zienswijze van de familie W.H. van Kampen en D.A. van Kampen is nog wel het volgende naar voren gebracht:

1. In de plannen is aangegeven dat een weg wordt aangelegd van de Tbs-kliniek naar de Weteringsewal. Gezien de ligging en de ervaringen tot nu toe verwacht de familie Van Kampen veel overlast van de weg. Volgens het geldende bestemmingsplan wordt de weg aangelegd op gronden met een agrarische bestemming. Zowel de aanleg als het gebruik van de weg is niet toegestaan.

Overwegingen naar aanleiding van de zienswijzen van de familie W.H. van Kampen en D.A. van Kampen:

- De ontsluitingsweg van het FPC op de Weteringsewal maakt geen onderdeel uit van deze aanvraag om bouwvergunning. Voor het aanleggen en gebruiken van de ontsluitingsweg is een verzoek om vrijstelling ingediend. Hiervoor zal een vrijstellingsprocedure op grond van artikel 19, eerste lid van de Wet op de Ruimtelijke Ordening worden doorlopen. De zienswijze van de familie Van Kampen zal hier inhoudelijk worden behandeld.

Zienswijze van mevrouw E.W.C van de Pol

Op 1 juni 2008 (ontvangen 2 juni 2008) en op 3 juni 2008 (ontvangen 3 juni 2008) heeft mevrouw E.W.C. van de Pol, Mammoetstraat 7 te Zetten, schriftelijk haar zienswijze kenbaar gemaakt.

De zienswijzen komen in grote lijnen overeen met de zienswijze van de VVLZ. Daarom wordt verwezen naar de zienswijze van de VVLZ en de overwegingen naar aanleiding van de zienswijze van de VVLZ.

In de zienswijzen van mevrouw E.W.C. van de Pol is nog wel het volgende naar voren gebracht:

1. De ommuring zal aan het zicht onttrokken worden door (diepwortelende) beplanting. Door zowel de ommuring als de beplanting zal schaduwhinder ontstaan. Verder wordt gewezen op het wateronttrekkend effect dat van de aan te leggen beplanting mede in relatie tot de ligging van het waterwingebied.

2. Verdere uitbreiding van de O.G. Heldringstichting is ongewenst door de vele overlast en de vernielingen die nu al plaatsvinden. Er zijn zelfs bedreigingen geuit door bewoners van de O.G. Heldringstichting.
3. Met de komst van de Tbs-kliniek is het dorp Zetten absoluut onveilig. Meer dan 5% van de bevolking heeft een crimineel verleden. Bovendien zijn er hangjongeren waar niets aan gedaan wordt. Van deze hangjongeren wordt veel overlast ondervonden.
4. Het is onbegrijpelijk dat de welstandscommissie positief heeft geadviseerd. Het FPC tast het landschap aan. Het laatste stukje natuur in Zetten gaat verloren.
5. Het niet duidelijk wiens belangen worden gediend. Bijna iedereen in Zetten is tegen de komst van het FPC.

Overwegingen naar aanleiding van de zienswijze van mevrouw E.W.C. van de Pol:

- Inzake het gestelde onder punt 1 merken wij op dat het perceel van mevrouw Van de Pol is gelegen aan de zuidzijde en aan de oostzijde van het FPC. Op het gedeelte ten zuiden van het FPC zal de schaduwhinder van de ommuring en de beplanting zeer beperkt blijven.

De ommuring aan de oostzijde van het FPC is op ongeveer 25 meter uit de perceelsgrens geprojecteerd. Afgezet tegen de bouwmogelijkheden die op grond van het geldende bestemmingsplan zondermeer mogelijk zijn, een gebouw met een hoogte van 10 meter, achten wij de schaduwhinder van de ommuring aanvaardbaar. Tussen het FPC en het perceel van mevrouw Van de Pol worden zwarte elzen geplant. Deze elzen kunnen een hoogte bereiken van 15 tot 20 meter. De elzen zijn geprojecteerd op de gronden met de bestemming 'groen'. Deze bestemming is rondom het terrein van de OG Heldringstichting gelegd om een landschappelijk inpassing van het complex mogelijk te maken. Aangezien het geldende bestemmingsplan expliciet voorzien heeft in een landschappelijke inpassing en de schaduwhinder beperkt blijft tot de namiddag en beperkt blijft tot een klein gedeelte van het perceel achten wij deze schaduwhinder aanvaardbaar.

Het beplantingsplan maakt eveneens onderdeel uit van de aanvraag om aanlegvergunning. De werkzaamheden in de aanvraag om aanlegvergunning zijn gedeeltelijk geprojecteerd binnen de 'zone ten behoeve van grondwaterwinning'. Daarom is de aanvraag om aanlegvergunning voorgelegd aan het waterbedrijf. Het waterbedrijf heeft aangegeven dat zij kunnen instemmen met de aanvraag om aanlegvergunning. Bovendien is niet aannemelijk gemaakt dat door de beplanting nadelige effecten ontstaan voor aangrenzende percelen.

- Betreffende het gestelde onder punt 2, 3 en 5 wordt opgemerkt dat wij van mening dat het gebruik ten behoeve van het FPC zondermeer past binnen het geldende bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen'. Wij verwijzen hiervoor naar de overwegingen naar aanleiding van de zienswijze van de VVLZ. Dit betekent dat een nadere belangenafweging over de aanvaardbaarheid en de locatie van het FPC niet aan de orde is.
- Naar aanleiding van het gestelde onder punt 4 wordt opgemerkt dat de welstandscommissie Overbetuwe positief heeft geadviseerd over het bouwvoornemen van de OG Heldringstichting voor het bouwen van een FPC. Wij zien geen aanleiding om af te wijken van dit advies. Dit betekent dat het bouwvoornemen voldoet aan

redelijke eisen van welstand. Er is geen tegenadvies overgelegd waaruit blijkt dat het bouwvoornemen niet voldoet aan redelijke eisen van welstand.

Zienswijze van de familie Den Bruinen

Op 2 juni 2008 (ontvangen 3 juni 2008) heeft de familie Den Bruinen, Weteringsewal 3 te Zetten, schriftelijk hun zienswijze kenbaar gemaakt. De familie Den Bruinen heeft de volgende zienswijze naar voren gebracht:

1. De hoogte van het middelste gebouw wordt erg hoog. Ondanks dat er bomen rondom het gebouw worden gepland, wordt gebouw niet aan het landschap onttrokken. Er is nog niets bekend over de verlichting van het gebouw en de ontsluitingsweg.
2. De ontsluitingsweg is niet noodzakelijk, omdat het verkeer over het bestaande terrein heen kan. Langs de ontsluitingsweg is een stoep geprojecteerd. Tbs-patiënten maken hun eerste buitenwandeling over deze stoep.
3. De ontsluitingsweg is geprojecteerd langs de tuin, de woning en het bedrijf. Dit heeft een enorme waardedaling tot gevolg.

Overwegingen naar aanleiding van de zienswijze van de familie Den Bruinen

- Inzake het gestelde onder punt 1 wordt verwezen naar de overwegingen naar aanleiding van de zienswijze van de VVLZ.
- Betreffende het gestelde onder punt 2 en 3 wordt opgemerkt dat de ontsluitingsweg van het FPC op de Weteringsewal geen onderdeel uit maakt van deze aanvraag om bouwvergunning. Voor het aanleggen en gebruiken van de ontsluitingsweg is een verzoek om vrijstelling ingediend. Hiervoor zal een vrijstellingsprocedure op grond van artikel 19, eerste lid van de Wet op de Ruimtelijke Ordening worden doorlopen. De zienswijze van de familie Den Bruinen zal hier inhoudelijk worden behandeld.
- Op grond van artikel 49 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening kan, voor zover blijkt dat een belanghebbende ten gevolge van de bepalingen van een bestemmingsplan of een besluit op grond van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening schade lijdt, een schadevergoeding worden toegekend. Indien een verzoek om planschade ingediend wordt, zal het verzoek beoordeeld worden.

Zienswijze van de familie F.A.J. Besemer

Op 2 april 2008 (ontvangen 3 april 2008) heeft de familie F.A.J. Besemer, Calsstraat 20 te Zetten, schriftelijk hun zienswijze kenbaar gemaakt. De familie Besemer heeft de volgende zienswijze naar voren gebracht:

1. Het vrije uitzicht zal gaan verdwijnen. Het mooie landschap van de Betuwe zal in zeer negatieve vorm worden aangetast. Het landschap is al aangetast door gebouwen, zoals het Kruidvat. Verzocht wordt om verdere aantasting van het Betuws landschap te voorkomen.
2. Het FPC wordt voorzien van een hoge ommuring met daar bovenop lantaarnpalen. Er kan niet worden gegarandeerd dat op geen enkele wijze lichthinder zal ontstaan.
3. De gemetselde ommuring heeft een hoogte van 5 meter. Het bestemmingsplan laat een hoogte van maximaal 3 meter toe.
4. De gemeente reageert zeer laconiek op de komst van een Tbs-kliniek. De indruk is ontstaan dat er sprake is van achterkamertjes politiek. Burgemeester en wethouders geven hun volledige medewerking aan de komst van een Tbs-kliniek. De werkwijze dient

- anders te zijn. Eerst bewoners informeren, draagvlak creëren, discussie voeren, voorstellen maken, aanpassingen bespreken etc.
5. De komst van een Tbs-kliniek is een te zware belasting voor Zetten. Er is nu al veel overlast van jongeren van de Heldringstichting.
 6. Hoe wordt omgegaan met de verkeersdruk op de Wageningsestraat en op de Lingewal. Er dient gezorgd te worden voor structurele oplossingen.
 7. Kan de veiligheid gegarandeerd worden als er een Tbs-patiënt ontsnapt. Dit is een reëel gevaar, omdat er met grote regelmaat Tbs-patiënten ontsnappen vanuit verschillende klinieken. Burgemeester en wethouders worden volledig aansprakelijk gesteld voor de materiële en de immateriële schade.
 8. De woning zal na de realisatie van de Tbs-kliniek aanzienlijk in waarde dalen. Bij dezen wordt een planschadeclaim ingediend.

Overwegingen naar aanleiding van de zienswijze van de familie Besemer

- Allereerst wordt opgemerkt dat de zienswijze van de familie Besemer al ingediend was voordat de stukken over de binnenplanse vrijstelling voor het FPC terinzage waren gelegd en derhalve voordat de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen bestond. Echter op grond van artikel 3:16, lid 3 juncto artikel 6:10 Awb wordt inhoudelijk gereageerd op deze zienswijze.
- Inzake het gestelde onder punt 1, 2, 3, 4, 5 en 7 wordt verwezen naar de overgingen naar aanleiding van de zienswijze van de VVLZ.
- Naar aanleiding van het gestelde onder punt 6 wordt opgemerkt dat het geldende bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen' het gebruik ten behoeve van het FPC zondermeer toelaat. Op grond van het geldende bestemmingsplan kan de bebouwing binnen het bouwvlak, na realisatie van het FPC, met ongeveer 20.000 m² uitgebreid worden. Door het zondermeer mogelijk maken van deze bouwmogelijkheden is een nadere afweging over de te verwachten verkeersdruk niet aan de orde.
- Betreffende het gestelde onder punt 8 wordt opgemerkt dat de zienswijze eveneens beschouwd wordt als een planschadeclaim. De planschadeclaim wordt gescheiden behandeld van deze aanvraag om bouwvergunning.

Zienswijze van de heer en mevrouw Romein

Op 12 maart 2008 (ontvangen 19 maart 2008) hebben de heer en mevrouw Romein, Calsstraat 26 te Zetten, schriftelijk hun zienswijzen kenbaar gemaakt. De zienswijze komt in grote lijnen overeen met de zienswijze van de familie Besemer. Daarom wordt verwezen naar de zienswijze van de familie Besemer en de overwegingen naar aanleiding van de zienswijze van de familie Besemer.

In de zienswijzen van de heer en mevrouw Romein is nog wel het volgende naar voren gebracht:

1. Een Tbs-kliniek is voor medische doeleinden en detentie bedoeld. Detentie past niet binnen het geldende bestemmingsplan.

Overwegingen naar aanleiding van de zienswijze van de heer en mevrouw Romein

- Allereerst wordt opgemerkt dat de zienswijze van de heer en mevrouw Romein al ingediend was voordat de stukken over de binnenplanse vrijstelling voor het FPC

terinzage waren gelegd en derhalve voordat de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen bestond. Echter op grond van artikel 3:16, lid 3 juncto artikel 6:10 Awb wordt inhoudelijk gereageerd op deze zienswijze.

- Inzake het gestelde onder punt 1 wordt verwezen naar de overwegingen naar aanleiding van de zienswijzen van de VVLZ.

Zienswijze Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Over- en Middenbetuwe

Op 17 september 2008 (ontvangen 18 september 2008) heeft de Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Over- en Middenbetuwe (CVO Over- en Midden Betuwe), Oosteinde 114 te Voorburg, schriftelijk een zienswijze kenbaar gemaakt. De CVO Over- en Midden Betuwe heeft de volgende zienswijze naar voren gebracht:

1. De Lingebught komt in de directe nabijheid van het Hendrik Pierson College (HPC) te liggen. Deze nabijheid suggereert een verband tussen de Lingebught en het HPC. Het HPC acht dit zeer onwenselijk. Het HPC heeft een zorgplicht voor haar leerlingen en is daarom zeer ongerust over de komst van een penitentiare inrichting waar leeftijdgenoten terechtkomen die weer voorbereid moeten worden op een terugkeer naar de maatschappij.
2. Uit het bestemmingsplan valt op te maken dat de O.G. Heldringstichting sloop en nieuwbouwplannen heeft voor de gebouwen. Er wordt melding gemaakt van uitbreiding. Dit wordt niet verder toegelicht. Voor dit gebied is het uitgangspunt consolidatie. Uit niets blijkt dat een ander gebruik van de gronden mogelijk wordt gemaakt.

Dit andere gebruik volgt uit de plannen voor een Tbs/Pij-inrichting. Deze duiden op de komst van jonge mensen die meestal voor veel zwaardere delicten zijn veroordeeld, dan zij die nu door O.G. Heldringstichting worden behandeld. Bovendien was bij de besluitvorming geen aanleiding om te vermoeden dat er maar liefst 120 plaatsen voor dergelijk zwaar gestraften bij zouden komen.

3. Anders dan tot nu toe beoogt de O.G. Heldringstichting de toekomstige huisvesting van een veel grotere groep jongeren en jong volwassenen die in het kader van een strafrechtelijke veroordeling een Tbs of Pij-maatregel opgelegd hebben gekregen. Zij ontvangen weliswaar (psychiatrische) zorg, maar uitsluitend binnen het kader van gevangenzetting. De vrijheidsbenemende maatregelen voor deze groep komen op de eerste plaats. Het vrijheidsbenemende karakter weegt zwaarder dan voor de groep die tot nu toe op het terrein werd gehuisvest.

Tbs-ers en Pij-ers komen niet op de eerste plaats voor medische zorg naar deze locatie. Zij komen daar op de eerste plaats, omdat de maatschappij beschermd moet worden door hen iedere bewegingsvrijheid te ontnemen. Het gaat om mensen die een extra groot gevaar voor de maatschappij betekenen, waardoor niet met reguliere strafoplegging kan worden volstaan.

Dit blijkt eens te meer uit het feit dat de gemeente een overeenkomst heeft opgesteld waarin de veiligheid van de leefomgeving bijzondere aandacht krijgt. Kennelijk onderkent de gemeente dat met de bouw van een Tbs/Pij-inrichting extra zorgen omtrent de veiligheid gerechtvaardigd zijn.

De gronden van de O.G. Heldringstichting hebben niet de bestemming 'strafinrichting' of een vergelijkbare bestemming. Daar was bij het opstellen van het bestemmingsplan ook geen aanleiding toe gelet op de huidige bewoners. Indien tijdens de ter inzage legging duidelijk was geweest dat de O.G. Heldringstichting de bestemming wilde uitbreiden naar een 'strafrechtelijke inrichting' / 'Tbs-kliniek', dan was dit voorwerp geweest van uitvoerige (maatschappelijke) debatten.

Een eventueel politiek akkoord met de komst van een Tbs-inrichting zou expliciet hebben doorgeklonken in de omschrijving van de bestemming en de toelichting van het bestemmingsplan. Dan zou sprake geweest zijn van een zorgvuldiger procedure. Nu dit niet het geval is stelt het HPC zich op het standpunt dat de huidige bestemming niet in lijn is met het beoogde gebruik van de gronden na verlening van de bouwvergunning.

4. Het HPC heeft grote bezwaren tegen de komst van het complex dat de uitstraling heeft van een onneembare vesting pal naast haar eigen deur. Een blik op de school en de associatie met criminaliteit, uitzichtloosheid en drugs is voor een buitenstaander snel gelegd. Dit kan voor ouders van aspirant leerlingen aanleiding zijn om te zien naar een andere school.

Het HPC betreurt dat bij de locatiekeuze van de 'Lingeburght' geen rekening is gehouden met de mogelijke gevolgen voor de leerlingen van het HPC. Evenmin is rekening gehouden of onderzoek gedaan naar de mogelijke gevolgen voor de leerlingenprognoses. De zorg die ouders en school ondervinden bij de komst van de geplande inrichting wordt niet weggenomen met een overeenkomst, zoals tot stand gekomen tussen gemeente en initiatiefnemers van de Tbs-inrichting. Het HPC hecht er zeer veel belang aan dat in ieder geval gekozen wordt voor een andere opzet waarbij de negatieve uitstraling van het Tbs-complex volgens het huidige ontwerp en op de huidige locatie zoveel mogelijk wordt weggenomen.

5. De leerlingen van het HPC komen in aanraking met de jongeren uit de Pij-inrichting. Immers deze jongeren wordt de gelegenheid geboden in het kader resocialisatie deel te nemen aan burgeractiviteiten. Indien de bouwvergunning verleend wordt dan hecht het HPC eraan dat in samenwerking met de gemeente en de O.G. Heldringstichting zoveel mogelijk in het werk gesteld wordt om hinder voor leerlingen van het HPC te voorkomen.

Overwegingen naar aanleiding van de zienswijze Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Over- en Middenbetuwe

- Inzake het gestelde onder punt 1, 2, 3, 4 en 5 wordt verwezen naar de overwegingen naar aanleiding van de zienswijze van de VVLZ. In deze overwegingen wordt uitgebreid toegelicht waarom het FPC past binnen de mogelijkheden van het geldende bestemmingsplan 'Kom Zetten / Kom Hemmen'.

Eveneens wordt in deze overwegingen aangegeven dat een nadere afweging over de aanvaardbaarheid en de locatie van het FPC daarom niet aan de orde kan zijn.

Dit betekent dat mogelijke gevolgen van de komst van het FPC voor het HPC niet meegewogen kunnen worden in de beslissing op het verlenen van de vrijstelling en de bouwvergunning.

Conclusie

De conclusie is dat de kenbaar gemaakte zienswijzen niet hebben geleid tot een ander standpunt inzake ons voornemen om de vrijstelling op grond van artikel 15 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening te verlenen voor het bouwen van een Forensisch Psychiatrisch Centrum op het perceel aan de Wageningsestraat 104 te Zetten.

De ingebrachte zienswijzen zijn niet dermate zwaarwegend dat de vrijstelling niet kan en mag worden verleend.

Datum: 7 oktober 2008

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van de gemeente Overbetuwe,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Th.M.M. Hoex

E. Tuijnman